

Інтеграційні очікування зумовлюють підвищений інтерес до вироблення спільних засад функціонування та захисту банківських секторів, а також передбачають низку позитивних і негативних ефектів від інтегрування. До основних наслідків інтеграції банківської системи України у європейський чи євразійський фінансовий простір слід віднести такі:

- безперечним наслідком інтеграції фінансового ринку стане зростання частки іноземного банківського капіталу в банківській системі України;
- процеси лібералізації руху капіталів дозволять збільшити потоки інвестицій у країну, забезпечать ліквідність, зниження вартості капіталу та стимулювання інвестиційної діяльності, збільшення довіри до країни, сприятимуть реформам фінансового сектору та розширенню фінансового ринку;
- особливу увагу слід звернути на ризики, пов'язані з вимогами Базельських угод;
- ризики валютної інтеграції;
- інтеграція банківської системи приведе до поживавлення оптимізаційних тенденцій у роботі банківських установ та зміни політики обслуговування клієнтів через впровадження новітніх банківських технологій обслуговування [2, с. 35].

Банківська система України після ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС постала перед вимогами подальшого розвитку й удосконалення на основі світових та європейських стандартів. Регіональна взаємодія національних банківських систем в умовах економічної інтеграції – об'єктивна закономірність, що потребує відповідного теоретичного та нормативно-правового забезпечення, розроблення НБУ й іншими державними інститутами комплексу регулювальних заходів для приведення банківської діяльності України у відповідність із європейськими та світовими нормами. При цьому особливої ваги набуває питання вироблення єдиної позиції всіх державних органів та їх представників щодо реалізації зазначеного напрямку інтегрування України.

Література:

1. Сишук А. Інтеграція банківських систем України та ЄС як чинник розвитку міжнародного бізнесу / А. Сишук, О. Костюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2014. - №14. – С. 147-152.
2. Сторонянська І. З. Перспективи та ризики для банківської системи України в контексті інтеграційних процесів / І. З. Сторонянська, І. С. Музика // Стратегічні пріоритети. - 2013. - № 3. - С. 30-37.
3. Супрунова І.В. Вплив глобалізації цих процесів на банківську систему України / І.В. Супрунова // Вісник ЖДТУ. – 2008. - №2. – С. 357-364.

Василь ВОЙЦЕШИН

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри податків і фіскальної політики Г.В.Василевська

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Україна, маючи великі територіальні, природні і трудові ресурси не застосовує їх в повній мірі, а відтак, на зовнішньоекономічному ринку позиціонується, на сьогоднішній момент, як експортер, в більшій мірі, сировини. Це свідчить про те, що наша держава недовикористовує свій експортний потенціал, під яким слід розуміти здатність виробляти конкурентоспроможні товари та реалізовувати їх на міжнародних ринках за умов постійного зростання ефективності використання наявних ресурсів [1].

Дослідженням експортного потенціалу України займаються такі вітчизняні науковці, як Гутів Г.Г. [1], Зубрицький А.І. [4], Лозовський О.М. [3], які зосереджують свою увагу на перспективах його розвитку і підтримці з боку держави. Незважаючи на їх вагомий внесок, проблема експортного потенціалу не є вирішеною до сьогодні й потребує аналізу.

Основними особливостями розвитку вітчизняного експортного потенціалу є, по-перше, вузька експортна спеціалізація, де за 2015 р. близько 71,14% [2] всього товарного експорту України забезпечувало 6-ь груп з 97-и, а по-друге – наявність зниження вартості експорту з України, де за період 2011-2015 рр. в Україні спостерігалось зменшення експорту на 30,26 млрд. дол. США [2], що було зумовлено не тільки політико-економічною кризою в державі, яка зменшила товарооборот загалом, але й іншими чинниками, а саме – низькою інвестиційною привабливістю (в Україні, наприклад, у 2014 р. іноземні інвестори вклали в економіку України інвестицій на суму 705,59 млн. дол. США [2], що складає лише 2,57% від загального обсягу) і митною політикою держави, яка, в деякій мірі обмежує експорт товарів, що повинні приносити чи не найбільший дохід при їх вивезенні за кордон (наприклад, 10% ставка експортного мита [3] на продукти олійно-жирової галузі і на товари легкої промисловості)).

Якщо розглядати проблему вузької спеціалізації експорту продукції з України, то варто відзначити, що основним детермінантом даного явища є щільність світового товарного простору, де вітчизняні виробники спеціалізуються лише на виготовленні тієї продукції, яка є для них традиційною і, в основному, не підпадає під експортне мито [4, с. 142], про що свідчить те, що у 2015 р. 56,00% [2] всього експорту припадало на 3-и групи продуктів, які не обкладаються митом: недорогоцінні метали та вироби з них (24,80% або 9473,70 млн. дол. США [2]); продукти рослинного походження (20,90% або 7972,17 млн. дол. США [2]); машини, обладнання та механізми (10,30% чи 3943,80 млн. дол. США [2]).

Тому задля вирішення проблем недовикористання експортного потенціалу України на нашу думку, потрібно змінити митну політику органів державної влади, тобто відмінити вивізне мито на товари рослинного походження і легкої промисловості, що дозволить:

- для олійно-жирової галузі – збільшити експорт насіння соняшника, яким засіваються великі площі чорноземів України (зважаючи на зростання обсягів його виробництва за період 2012-2015 рр. з 8387,10 тис. тон до 9133,80 тис. тонн [2] наша держава має можливість нарощувати експорт даного виду продукту (який впав за цей період, незважаючи на зростання виробництва, на 1,8% [3]));
- для галузі легкої промисловості, зокрема виробництва шкур необроблених і шкір вичищених, – перейти від від'ємного сальдо торговельного балансу, яке у 2015 р. було рівним -0,93 млн. дол. США [2] до додатного, яке останній раз спостерігалось 2009 р. [5], що, в свою чергу, на нашу думку, реалізує виробничий потенціал даної галузі і збільшить потік інвестицій в галузь (у 2015 р. обсяг прямих іноземних інвестицій в легку промисловість України становив 149,11 млн. дол. США [2]).

Дані сектори економіки виробляють найконкурентнішу продукцію в Україні, яка не поступається за якістю аналогічній продукції інших країн.

Література

1. Гутів Г.Г. Сутність експортного потенціалу машинобудівної галузі та чинники впливу на нього. – 2012 [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Лозовський О.М. Основні тенденції формування експортного потенціалу олійно-жирової галузі України [Електронний ресурс]/О.М. Лозовський//Економічний форум. – 2015. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>.
4. Зубрицький А.І. Експортний потенціал України у контексті порівняльних переваг/А.І. Зубрицький// Економіка і прогнозування. – 2015. – №1. – с. 140-154.
5. Кулиняк І.Я. , Глянцева О.І. Експортний потенціал легкої промисловості України. – 2014 [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>.